

Αθήνα

Μία επίσκεψη στην Ακρόπολη

Αυτό ήτανε, είμαστε πια στην Ελλάδα. Φτάσαμε στην Αθήνα χθες, αργά το απόγευμα. Μέχρι να έρθουμε στο κέντρο με το λεωφορείο που κάνει το δρομολόγιο από το αεροδρόμιο στην πλατεία Συντάγματος και ν' αφήσουμε τις βαλίτσες στο ξενοδοχείο, είχε ήδη σκοτεινιάσει, ίσα που προλάβαμε να κάνουμε μια βόλτα στην Πλάκα, μια από τις πιο παλιές συνοικίες των Αθηνών, που είναι γεμάτη μαγαζάκια και ταβέρνες. Ένας μικρός περίπατος κάτω από την ολόφωτη Ακρόπολη, σουβλάκι σε ένα από τα πολλά εστιατόρια όπου συχνάζουν φοιτητές και μετά όλοι για ύπνο. Σήμερα το πρόγραμμα έχει επίσκεψη στο Μουσείο της Ακρόπολης και μετά στην ίδια την Ακρόπολη. Βουτιά στα βαθιά (full immersion, που λένε και στα αγγλικά), γιατί πιστεύω ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για να μπουν τα παιδιά στο κλίμα, φέρνοντάς τα σε φυσική επαφή με υπέροχα αντικείμενα, όμορφα να τα κοιτάζουν και εύκολα να τα καταλάβουν.

Μετά το μουσείο, ανεβαίνουμε στην Ακρόπολη περνώντας από τα Προπύλαια, που είναι η μνημειώδης είσοδος την οποία χρησιμοποιούσαν και τα παλιά χρόνια – μια εντυπωσιακή μαρμάρινη σκάλα, με κολόνες δεξιά κι αριστερά, που οδηγεί στο μεγάλο πλάτωμα όπου βρίσκονται τα μνημεία. Όποιος έρχεται εδώ για πρώτη φορά αισθάνεται μεγάλη συγκίνηση.

Νιώθουμε σαν να ανεβήκαμε ψηλά, μέχρι το γαλάζιο σμάλτο του ουρανού, ενώ το βλέμμα μας αγκαλιάζει, με μία μόνο ματιά, το εκτυφλωτικό λευκό της πέτρας και την απεραντοσύνη του τοπίου γύρω μας. Να 'μαστε μπροστά από τον Παρθενώνα, τον πιο σπουδαίο ναό της Ακρόπολης. Λέγεται έτσι γιατί ήταν αφιερωμένος στην Αθηνά, την προστάτιδα θεά της πόλης, την αιώνια παρθένο. Τρομερή πολυκοσμία. Άνθρωποι από όλα τα μέρη του κόσμου συνωστίζονται γύρω από τους ογκόλιθους που είναι σκορπισμένοι στο πλάτωμα, βγάζουν φωτογραφίες και μιλάνε ζωηρά.

Καθόμαστε μπροστά από την κύρια πρόσοψη. Στο μουσείο τα παιδιά εντυπωσιάστηκαν από την «Αίθουσα του Παρθενώνα», στον τελευταίο όροφο, που μοιάζει με τεράστιο γυάλινο κουτί όπου ο ναός αναπαράγεται σε φυσικό μέγεθος. Από εκεί φαίνεται πολύ καθαρά η Ακρόπολη, η οποία βρίσκεται καμιά εκατοστή μέτρα πιο ψηλά. Έτσι, το βλέμμα των επισκεπτών πηγαиноέρχεται συνεχώς από το αντίγραφο στο πρωτότυπο,

που αντανακλάται πάνω στις μεγάλες τζαμαρίες. Τώρα έχουμε μπροστά μας τον αληθινό ναό, σε όλο του το μεγαλείο, και την εξαιρετική ευκαιρία να κάνουμε μια μικρή επανάληψη.

– Για πες μας, Φωτεινούλα, θυμάσαι πώς φτιάχτηκαν τα δύο αετώματα του Παρθενώνα; Ξέρετε τι είναι τα αετώματα, έτσι; Αυτά τα σκαλισμένα τρίγωνα που βρίσκονται πάνω από τις δύο προσόψεις. Τα είδαμε στο μουσείο.

Φωτεινούλα λέω χαϊδευτικά την εγγονή μου τη Λουτσιάνα, γιατί το όνομά της σημαίνει αυτό ακριβώς. «Λούτσε» (Luce),

απ' όπου βγαίνει το όνομα Λουτσιάνα, στα ιταλικά σημαίνει «φως». Αποφάσισα ότι σ' αυτό το ταξίδι θα φωνάζω όλα τα εγγόνια μου με το ελληνικό αντίστοιχο του ιταλικού ονόματός τους. Είναι ένα μικρό κόλπο που επινόησα για να τα φέρω πιο κοντά στη γλώσσα, να τα κάνω λιγάκι Έλληνες χωρίς να τα μπερδέψω. Έτσι, η Λουτσιάνα έγινε Φωτεινή, ή Φωτεινούλα,

Η Αθηνά είναι η θεά της σοφίας γιατί
γεννήθηκε μέσα από το κεφάλι του Δία

Δίας ή Ζευς, ο πατέρας
όλων των θεών

ο Αντρέα Αντρίκος, ο Τζιόρτζιο Γιωργάκης και η Σάρα Σαρούλα.

– Τα αετώματα του Παρθενώνα παρουσίαζαν δύο περιστατικά από τη ζωή της Αθηνάς. Το ένα ήταν η γέννηση της θεάς, που βγήκε μέσα από το κεφάλι του Δία. Το άλλο ήταν ο διαγωνισμός ανάμεσα στην Αθηνά και στον Ποσειδώνα. Ο Ποσειδώνας χτύπησε με την τρίαινά του έναν βράχο και ανάβλυσε νερό. Η Αθηνά έκανε να φυτρώσει μέσα από το χώμα μια

ελιά. Ο Δίας αποφάσισε ότι το δώρο της Αθηνάς ήταν πιο χρήσιμο κι έτσι νίκησε εκείνη και έγινε η προστάτιδα της πόλης.

– Μηράβρο, Φωτεινούλα, μας τα είπες όπως τα λένε τα βιβλία.

Ετοιμαζόμουν να κάνω μια άλλη ερώτηση, αλλά με διέκοψε ο Τζιόρτζιο, που δύσκολα μένει σιωπηλός για περισσότερο από μερικά δευτερόλεπτα:

– Μα πώς τα κατάφερε εκείνος ο κύριος και πήρε από δω τόσο μεγάλα κομμάτια μάρμαρο;

– Εννοείς τον λόρδο Έλγιν. Είναι παλιά ιστορία. Τότε, στις αρχές του 19ου αιώνα, οι Δυτικοί πίστευαν ότι η Ελλάδα ήταν ένας τόπος που ο καθένας μπορούσε να κατακτήσει. Άρπαζαν αγάλματα, κολόνες, αγγεία και τα μετέφεραν στις χώρες τους. Σήμερα κάτι τέτοιο είναι αδιανόητο. Έχει γίνει πια αποδεκτό σε όλο τον κόσμο ότι οι αρχαιότητες πρέπει να μένουν στη χώρα στην οποία ανακαλύπτονται. Αυτός ο λόρδος Έλγιν, που ήταν διπλωμάτης, πήρε άδεια να αφαιρέσει μερικά γλυπτά από την

Ακρόπολη. Έτσι, διέλυσε τα αετώματα και τη ζωφόρο, αυτό το μακρύ ανάγλυφο που στόλιζε τους τοίχους στο εσωτερικό του ναού. Είχε εργάτες που χρησιμοποίησαν πριόνια, τρυπάνια, τροχαλίες.

– Και τώρα, πού βρίσκονται αυτά τα μάρμαρα;

– Στο Λονδίνο, στο Βρετανικό Μουσείο. Είδατε ότι η ζωφόρος στην Αίθουσα του Παρθενώνα είναι ολόκληρη, αλλά κάποια κομμάτια είναι από μάρμαρο και κάποια από γύψο. Ε, λοιπόν, τα γύψινα αντιστοιχούν στα κομμάτια που βρίσκονται στο Λονδίνο.

– Ναι, έγραφε «ΒΜ». Αλλά γιατί στο μουσείο έβαλαν και τα ψεύτικα κομμάτια;

– Είναι ένας τρόπος για να καταλάβει ο κόσμος ότι τα αυθεντικά κομμάτια πρέπει να επιστραφούν. Το καινούργιο μουσείο, που είναι τόσο όμορφο και σύγχρονο, είναι το «σπίτι» τους και είναι έτοιμο να δεχτεί ολόκληρο τον Παρθενώνα. Ή τουλάχιστον αυτό πιστεύουν οι Έλληνες.

– Κι έχουν δίκιο, νομίζεις;

